

Prima versiune a Programului Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PODD)

I. Prezentare

Titlul programului	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027
Titular	Ministerul Fondurilor Europene Direcția Generală Programare și Coordonare Sistem
Instituția care aprobă programul	Comisia Europeană
Prevederile în baza cărora a fost elaborat programul	Regulamentul privind prevederile comune (CPR)
Procedura de adoptare	<p>Decizie a Comisiei Europene</p> <p>Conform art. 18 din Regulamentul privind prevederile comune (CPR), Comisia Europeană evaluează programul și conformitatea acestuia cu prezentul regulament și cu regulamentele specifice fondului, precum și coerența acestuia cu Acordul de parteneriat relevant sau cu setul de informații relevante menționate la articolul 8 alineatul (2). În evaluarea sa, Comisia ține seama, în special, de modul în care au fost adresate recomandările relevante pentru fiecare țară.</p> <p>Comisia poate face observații în termen de trei luni de la data depunerii programului de către statul membru.</p> <p>Statul membru revizuieste programul ținând cont de observațiile făcute de Comisie.</p> <p>Comisia adoptă o decizie prin intermediul unui act de punere în aplicare care aprobă programul în cel mult șase luni de la data depunerii programului de către statul membru.</p>
Sectorul	Energie, Riscuri, Mediu
Zonă probabil afectată	Teritoriul național al României
Populația	Populația României

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE
DIRECTIA GENERALA PROGRAMARE
SI COORDONARE SISTEM

Obiective specifice	Priorități de investiții	Actiuni/Tipuri de proiecte (conform Anexei 1 din proiectul de Regulament Comun)	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare	1. Proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și masuri de sprijin adiacente. 2. Proiecte de eficiență energetică in întreprinderile mari și masuri de sprijin adiacente.	Calendarul de implementare al proiectelor va fi detaliat în cadrul fiecărei decizii de finanțare în parte, cu respectarea termenului final de implementare prevăzut în actualele regulamente europene. Majoritatea proiectelor care vor fi elaborate după adoptarea PODD 2021 – 2027 vor fi proiecte de	DA

Obiective specifice	Priorități de investiții	Actiuni/Tipuri de proiecte (conform Anexei 1 din proiectul de Regulament Comun)	Program de implementare	Cerințe privind EIM
Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E	Sisteme de distribuție inteligentă și soluții de stocare și măsuri de creșterea a adecvantei rețelei naționale de energie electrică.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice 2. Implementarea de soluții digitale pentru localizarea/izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban 3. Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA 4. Măsuri de creștere a adecvantei SEN prin investiții în soluții de flexibilitate 5. Implementarea de soluții privind stocarea energiei "behind the meter" 	importantă strategică, în limita fondurilor alocate pentru fiecare Axă Prioritară. Precizăm că în următoarea perioadă de programare, conform proiectelor de regulamente, nu mai există noțiunea de proiect major și	DA
Promovarea managementului durabil al apei	Investiții în sectorul apei și apei uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Acțiuni integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată regionale, respectiv: <ul style="list-style-type: none"> - construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizare (treaptă terțiară) a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e. , inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor 	nici obligația de a avea o listă de proiecte anexată la program	DA

Obiective specifice	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte (conform Anexei 1 din proiectul de Regulament Comun)	Program de implementare	Cerințe privind EIM
		<p>uzate pot fi finanțate, în cadrul proiectelor regionale integrate de apă uzată, ca soluții tehnice aplicate punctual și justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii și implementării cadrului legal și metodologic de către autoritățile responsabile la nivel național</p> <ul style="list-style-type: none"> - construirea și reabilitarea și de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuire a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată ; - măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc); <p>2. Acțiuni de pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții de apă și apă uzată ;</p> <p>3. Acțiuni de consolidare a capacității actorilor implicați în sector</p>		
Promovarea tranziției către o economie	Dezvoltarea schemelor de gestionare a deșeurilor în vederea stimulării economiei	1. Îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în		NU

Obiective specifice	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte (conform Anexei 1 din proiectul de Regulament Comun)	Program de implementare	Cerințe privind EIM
circulară	circulare	<p>vedere asigurării tranziției spre economia circulară, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Investiții în <u>extinderea sistemelor de colectare separată</u> atât în ceea ce privește deșeurile reciclabile, biodeseurile, dar și deșeurile textile și deșeurile periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, mașini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectarea, transportul deșeurilor și stocarea temporară, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar și centre de pregătire pentru reutilizare ○ Investiții privind <u>valorificarea materială a deșeurilor</u> (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobă) ○ Investiții privind <u>instalații de tratare a deșeurilor colectate în amestec</u>, inclusiv upgradarea instalațiilor TMB existente. 		Posibil

Obiective specifice	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte (conform Anexei 1 din proiectul de Regulament Comun)	Program de implementare	Cerințe privind EIM
		<p>2. Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri neconforme.</p> <p>3. Intarirea capacitatii institutionale a actorilor din sector (MMAP, ANPM, UAT, ADI-uri, ANRSC) in vederea accelerarii tranzitiei spre economia circulara.</p>		
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	Creșterea gradului de protejare și refacere a biodiversității, inclusiv prin Natura 2000 și măsuri de infrastructură ecologică	<p>1. Îmbunătățirea accesului administratorilor/custozilor siturilor Natura 2000 la servicii de asistență tehnică specializată pentru elaborarea sau revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii, pentru toate tipurile de habitate (inclusiv cele din mediu marin);</p> <p>2. prezervarea speciilor și habitatelor prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management al siturilor Natura 2000, în vederea menținerii și / sau de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, și după caz a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate, precum și intensificarea eforturilor de cartare și inventarierie a habitatelor și speciilor pentru siturile unde acest lucru nu a fost realizat anterior,</p> <p>3. facilitarea accesului autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei</p>		DA

Obiective specifice	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte (conform Anexei 1 din proiectul de Regulament Comun)	Program de implementare	Cerințe privind EIM
		Natura 2000 și a altor arii naturale protejate la servicii de asistență tehnică, cercetare și echipamente pentru îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor (ex. realizarea de studii științifice) și consolidarea capacității de management al rețelei Natura 2000 și al altor arii naturale protejate.		
	Creșterea calității aerului și a nivelului de evaluare și monitorizare a calității acestuia în acord cu directivele europene	Dotarea RNMCA cu echipamente noi, prin înlocuirea sau up-datarea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE, conform prevederilor directivelor europene		DA
	Reducerea suprafețelor poluate în vederea asigurării calității mediului și sănătății populației	<ol style="list-style-type: none"> 1. sprijinirea procesului de inventariere a siturilor potențial contaminate, contaminate și remediate (în principal prin dezvoltarea unei baze de date și a unei platforme GIS care să permită actualizarea permanentă) 2. decontaminarea și ecologizarea siturilor orfane contaminate și potențial contaminate aflate în proprietatea 		DA

Obiective specifice	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte (conform Anexei 1 din proiectul de Regulament Comun)	Program de implementare	Cerințe privind EIM
		<p>autoritatilor proprietate sau puse la dispoziția acestora de către proprietar, refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calitatii factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane, inclusiv monitorizare postremediere</p>		
<p>Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor</p>	<p>Creșterea gradului de prevenire a producerii riscurilor naturale și reducerea efectelor și a pagubelor cauzate de acestea, în principal de inundații, secetă și eroziune costieră</p>	<p>1. Managementul inundațiilor și reducerea impactului acestora asupra populației, proprietății și mediului, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Măsuri de prevenire a riscului inundațiilor prin intervenții complexe la nivel de bazin hidrografic ○ Măsuri de reabilitare a infrastructurii barajelor <p>2. Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare și avertizare a fenomenelor hidro-meteorologice severe, inclusiv activități în scopul conștientizării publice</p> <p>3. Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare și avertizare privind seceta astfel încât să se asigure inter-operabilitatea între sistemele de observație, optimizarea și</p>		<p>DA</p>

Obiective specifice	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte (conform Anexei 1 din proiectul de Regulament Comun)	Program de implementare	Cerințe privind EIM
		<p>actualizarea în regim operational a scenariilor climatice pentru înțelegerea, modelarea și previzionarea riscului de seceta, pentru evaluarea și gestionarea durabila a resurselor naturale (sol, apă, climă). Acțiuni de constientizare a publicului;</p> <p>4. continuarea măsurilor de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere,</p> <p>5. sprijinirea măsurilor pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.</p>		

II. Context

În conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României (Memo), Ministerul Fondurilor Europene va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027, aspecte reflectate și în cadrul *Acordului de Parteneriat* negociat cu Comisia Europeană.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile energie (eficiență energetică, regenerabile, transport energie) și mediu (deșeuri, apă/apă uzată, biodiversitate, situri contaminate, aer, riscuri (sistemice naționale, eroziune costieră), obiectivul acestuia fiind de a contribui la *Strategia programului*, luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematice selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 ce face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun 2021-2027 și al Regulamentelor fondurilor europene aferente.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 nu prezintă conexiune cu alt program operațional pe același sector (nu există subordonare ierarhică). Pe de altă parte, pot fi identificate legături orizontale și sinergii cu programe operaționale privind alte sectoare la același nivel – POR

III. Calendar orientativ de elaborare

Start:.....2020

Versiunea finală de lucru (data predării): aprilie 2020

Versiunea finală aprobată: .....

IV. Modificări și efecte posibile

În cazul când programul ar determina modificări semnificative de acțiune, comportament sau decizie ale persoanelor, întreprinderilor, instituțiilor guvernamentale, aceste modificări ar putea să conducă la:

Articol	DA/NU	Descriere indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
1. dezvoltarea infrastructurii și clădirilor		
2. amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii;	DA	PODD 2021-2027 va avea un impact pozitiv prin Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit, precum și prin îmbunătățirea/menținerea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit.
3. modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO2 și alte gaze cu efect de seră	DA	PODD 2021-2027 va avea un impact pozitiv în continuarea implementării directivelor europene privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, cu implicații directe asupra consumului social de energie și de combustibili, și deci a emisiilor de CO2.
4. modificări de consum social al altor resurse naturale /de ex. apă, soluri, minerale sau agregate);	DA	PODD 2021-2027 va avea un impact pozitiv prin continuarea implementării directivelor europene privind calitatea apei destinate consumului uman și epurarea apelor uzate având în vedere necesitatea asigurării furnizării de apă potabilă sigură și sanogenă în mediul rural unde locuiește circa 50% din populația României. În mediul urban se vor continua modernizarea și extinderea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și epurare ape uzate în scopul conformării cu legislația europeană.
5. modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase)	DA	PODD 2021-2027 va avea un impact pozitiv prin sprijinirea investițiilor care promovează prevenirea generării de deșeuri, reutilizarea, reciclarea, inclusiv utilizarea lor ca materii prime

sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer;		secundare/subproduse, în vederea creșterii eficienței utilizării resurselor naturale.
6. modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri);	NU	
7. schimbări semnificative ale modalităților de deplasare.	NU	
8. impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. Prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor;	NU	
9. riscuri pentru sănătatea publică	NU	